

มูลนิธิอนุสรณ์หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร
ในพระราชูปถัมภ์
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการยกย่องเกียรติคุณคนพิการดีเด่นในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
เพื่อรับรางวัล “หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร บุคคลสำคัญของโลก”
รางวัลสร้างเสริมคนดีมีคุณธรรม ประจำปี 2569

หลักการและเหตุผล

มูลนิธิอนุสรณ์หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2535 โดยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระมหากรุณารับมูลนิธิฯ ไว้ในพระราชูปถัมภ์ และ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ ทรงเป็นประธาน กิตติมศักดิ์มูลนิธิฯ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่เกียรติคุณ หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร บุคคลสำคัญของโลก และมอบรางวัล “หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร บุคคลสำคัญของโลก” รางวัลสร้างเสริมคนดีมีคุณธรรม แก่บุคคลดีเด่นในสาขาอาชีพต่างๆ ทั่วประเทศ ที่สมควรได้รับการยกย่อง เพื่อเป็นตัวอย่าง และแบบฉบับที่ดีแก่นุชนรุ่นหลังสืบไป

ในปี 2569 มูลนิธิอนุสรณ์หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เห็นสมควรให้ดำเนินการต่อเนื่องในการคัดเลือกคนพิการดีเด่นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อรับรางวัล “หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร บุคคลสำคัญของโลก” ในงาน “วันหม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร บุคคลสำคัญของโลก” งานสร้างเสริมคนดีมีคุณธรรม ครั้งที่ 38 วันที่ 18 ตุลาคม 2569 ณ หอประชุมกรมประชาสัมพันธ์ ถนนพระราม 6

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการยกย่องคนพิการทุกประเภทที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
2. เพื่อสนับสนุนและให้กำลังใจแก่คนพิการในการพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
3. เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบถึงความสามารถของคนพิการ และหน่วยงานต่างๆ จะได้ให้โอกาสแก่คนพิการในการประกอบอาชีพมากขึ้น

ประเภทของความพิการ จำนวน 7 ประเภท ๆ ละ 1 รางวัล รวม 7 รางวัล ดังนี้

1. ทางการเห็น
2. ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
3. ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย
4. ทางจิตใจหรือพฤติกรรม
5. ทางสติปัญญา
6. ทางการเรียนรู้
7. บุคคลออทิสติก

การกำหนดหลักเกณฑ์ความพิการ

คนพิการที่จะได้รับรางวัลคนพิการดีเด่นในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามประกาศกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่องประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2565 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2565 ให้กำหนดประเภทความพิการ ดังนี้

1. หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการเห็น ได้แก่

1.1 **ตาบอด** หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องในการเห็น เมื่อตรวจวัด การเห็นของสายตาข้างที่ดีกว่าเมื่อใช้แว่นสายตาธรรมดาแล้ว อยู่ในระดับแยกกว่า 3 ส่วน 60 เมตร (3/60) หรือ 20 ส่วน 400 ฟุต (20/400) ลงมาจนกระทั่งมองไม่เห็น แม้แต่แสงสว่างหรือมีลานสายตาแคบกว่า 10 องศา

1.2 **ตาเห็นเลือนราง** หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่อง ในการเห็นเมื่อตรวจวัด การเห็นของสายตาข้างที่ดีกว่า เมื่อใช้แว่นสายตาธรรมดาแล้วอยู่ในระดับตั้งแต่ 3 ส่วน 60 เมตร (3/60) หรือ 20 ส่วน 400 ฟุต (20/400) ไปจนถึงแยกกว่า 6 ส่วน 18 เมตร (6/18) หรือ 20 ส่วน 70 ฟุต (20/70) หรือมีลานสายตาแคบกว่า 30 องศา

2. หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ได้แก่

2.1 **หูหนวก** หมายถึง การที่บุคคล มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งมีผลมาจากการมีความบกพร่องในการได้ยินจนไม่สามารถ รับข้อมูลผ่านทาง การได้ยิน เมื่อตรวจการได้ยินเสียงโดยใช้คลื่นความถี่ 500 เฮิรตซ์ 1,000 เฮิรตซ์ หรือ 2,000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ได้ยินดีกว่าจะมีความดังของเสียง 80 เดซิเบลขึ้นไป

2.2 **หูตึง** หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องในการได้ยิน เมื่อตรวจวัดการได้ยินเสียงโดยใช้คลื่นความถี่ 500 เฮิรตซ์ 1,000 เฮิรตซ์ หรือ 2,000 เฮิรตซ์ ในหูข้าง ที่ได้ยินดีกว่า จะมีการสูญเสียการได้ยินเฉลี่ยที่ความดังของเสียงน้อยกว่า 80 เดซิเบลลงมาถึง 40 เดซิเบล ในผู้ใหญ่ หรือน้อยกว่า 80 เดซิเบล ลงมาถึง 35 เดซิเบล ในเด็กที่มีอายุไม่เกิน 15 ปี

2.3 **ความพิการทางการสื่อความหมาย** หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติ กิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่อง ทาง การสื่อความหมาย ได้แก่ พูดไม่ได้ พูดไม่ชัด หรือพูดแล้วผู้อื่นไม่เข้าใจ ซึ่งมีพื้นฐานมาจากการ ตัดกล่องเสียงหรือความบกพร่องที่มีมาแต่กำเนิด เป็นต้น

3. หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่

3.1 **ความพิการทางการเคลื่อนไหว** หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรม ในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่อง หรือการสูญเสียความสามารถของอวัยวะในการเคลื่อนไหว ได้แก่ มือ เท้า แขน ขา อาจมาจากสาเหตุ อัมพาต แขน ขาอ่อนแรง แขน ขาขาด หรือภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังจนมีผลกระทบต่อการทำงาน มือ เท้า แขน ขา

3.2 **ความพิการทางร่างกาย** หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรม ในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่อง หรือความผิดปกติของศีรษะ ใบหน้า ลำตัว และภาพลักษณ์ภายนอกของร่างกายที่เห็นได้อย่างชัดเจน

4. **หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม** ได้แก่ การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากความบกพร่องหรือความผิดปกติทางจิตใจหรือสมองในส่วนของการรับรู้ อารมณ์ หรือความคิด

5. **หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางสติปัญญา** ได้แก่ การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีพัฒนาการช้ากว่าปกติหรือมีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่าบุคคลทั่วไปโดยแสดงอาการก่อนอายุ 18 ปี

6. **หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการเรียนรู้** ได้แก่ การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม โดยเฉพาะด้านการเรียนรู้ ซึ่งเป็นผลมาจากความบกพร่องทางสมอง ทำให้เกิดความบกพร่องในด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ หรือกระบวนการเรียนรู้พื้นฐานอื่น ในระดับความสามารถต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของช่วงอายุและระดับสติปัญญา

7. **หลักเกณฑ์กำหนดความพิการออทิสติก** ได้แก่ การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากความบกพร่องทางพัฒนาการด้านสังคม ภาษาและการสื่อความหมาย พฤติกรรมและอารมณ์ โดยมีสาเหตุมาจากความผิดปกติของสมองและความผิดปกติที่นั่นแสดงก่อนอายุ 2 ปีครึ่ง ทั้งนี้ ให้รวมถึงการวินิจฉัยกลุ่มออทิสติกสเปกตรัมอื่นๆ เช่น แอสเพอเกอร์ (Asperger)

คุณสมบัติ

1. เป็นคนพิการประเภทใดประเภทหนึ่งใน 7 ประเภท และมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป
2. มีสมุดหรือบัตรประจำตัวคนพิการ หรือมีหนังสือรับรองจากแพทย์ หรือจากหน่วยราชการ สมาคม มูลนิธิ ที่เกี่ยวกับคนพิการ ว่าเป็นคนพิการจริง
3. ได้รับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในเรื่องต่อไปนี้
  - (1) การศึกษา
  - (2) การงานและอาชีพ
  - (3) การดำรงชีวิต
  - (4) การบำเพ็ญประโยชน์แก่ครอบครัวและชุมชน
  - (5) ความสามารถพิเศษ
4. มีความประพฤติเรียบร้อยอยู่ในศีลธรรมอันดี เป็นตัวอย่าง และแบบอย่างได้
5. เป็นผู้พิการที่ยังไม่เคยได้รับรางวัล “หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร บุคคลสำคัญของโลก”
6. ผู้ที่เคยส่งผลงานมาแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการคัดเลือกเข้ารับรางวัล “หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร บุคคลสำคัญของโลก” มีสิทธิ์ส่งผลงานเข้ารับการคัดเลือกได้อีก
7. ยังไม่เคยได้รับรางวัลระดับชาติในด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต คือ รางวัลคนพิการดีเด่นของสมาคมสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยฯ และ รางวัลคนพิการต้นแบบของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ส่วนกลาง)
8. คณะกรรมการโครงการฯ หรือคณะทำงานคัดเลือก ไม่มีสิทธิ์สมัครเข้ารับการคัดเลือก

รางวัลที่ได้รับ ประกอบด้วย

1. เงินรางวัลฯ ละ 10,000 บาท
2. โล่เกียรติคุณ “หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร บุคคลสำคัญของโลก”
3. เข็มเชิดชูเกียรติจารึกข้อความ “คนพิการดีเด่น”
4. ได้รับการประกาศเกียรติคุณในหนังสือที่ระลึกงาน “วันหม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร บุคคลสำคัญของโลก”

วิธีการดำเนินงาน

1. แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการคัดเลือกคนพิการดีเด่นในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
2. ประชาสัมพันธ์การรับสมัครคนพิการเข้ารับการศึกษาคัดเลือกทางสื่อต่างๆ และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่ทำงานเกี่ยวข้องกับคนพิการ ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคให้เสนอชื่อคนพิการที่สมควรได้รับประกาศเกียรติคุณจากมูลนิธิฯ
3. แต่งตั้งคณะทำงาน 7 คณะ เพื่อพิจารณาคัดเลือกคนพิการดีเด่นในแต่ละประเภท
4. พิจารณาโครงการฯ กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือก และแบบกรอกประวัติ
5. คณะทำงานแต่ละประเภทพิจารณาคัดเลือกคนพิการดีเด่นให้เหลือประเภทละ 2 คน
6. คณะกรรมการโครงการฯ พิจารณาตัดสินให้เหลือคนพิการดีเด่นประเภทละ 1 คน

ระยะเวลาดำเนินการ

1. ส่งจดหมายเชิญชวนพร้อมแบบกรอกให้จังหวัด สมาคม มูลนิธิ และหน่วยงานต่างๆ ภายในวันที่ 31 มีนาคม 2569
2. หมดเขตการรับสมัคร วันที่ 29 พฤษภาคม 2569
3. ส่งเอกสารให้คณะทำงานฯ ภายในวันที่ 10 มิถุนายน 2569
4. คณะทำงานฯ คัดเลือกให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ 7 สิงหาคม 2569
5. คณะกรรมการโครงการฯ คัดเลือกให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ 25 สิงหาคม 2569

วิธีการส่งใบสมัครของคนพิการแต่ละประเภท ดังนี้

ก. ประเภททางการเห็น และ ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ให้จัดส่งใบสมัครแบบออนไลน์ทางอีเมล princessngarmchit@gmail.com

ข. ประเภททางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย / ทางจิตใจหรือพฤติกรรม / ทางสติปัญญา / ทางการเรียนรู้ และ บุคคลออทิสติก ให้จัดส่งทางไปรษณีย์ที่ มูลนิธิอนุสรณ์หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร ในพระราชูปถัมภ์ฯ 257 ตึกมหิตล ชั้น 4 ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์ 0-2354-7393

(สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.princessngarmchit.org)

ผู้อุปถัมภ์โครงการ

1. ดร.อารยา อรุณานนท์ชัย รองประธานมูลนิธิฯ / ประธานโครงการฯ
2. มูลนิธิอนุสรณ์หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร ในพระราชูปถัมภ์ฯ

